

Retouradres : Gilbert Cant Per-
straat 88 9120 Haasdonk

'T GROENE
WAASLAND

Afgiftekantoor :
9100 Sint-Niklaas 1
P 708696

België-Belgique
P.B.
9100 SINT-NIKLAAS 1
3/5052

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift

32ste jg - nr 5; november 2012 - nr 177

N A T U U R E N M I L I E U

I N H E T W A A S L A N D

Blijkbaar vindt de Vlaamse regering leefmilieu toch niet zo'n belangrijke topic voor het gemeentelijk niveau. Want de nieuwe gemeentebesturen, die vanaf één januari in functie zullen zijn, weten nog steeds niet duidelijk welke plaats het leefmilieu moet krijgen in de strategische meerjarenplannen die ze in het begin van de legislatuur moeten opstellen, samen met een meerjarenbegroting. De gemeenten moeten nu de lange termijn doelstellingen voor milieu- en natuur in deze strategische meerjarenplannen verwerken, zodat milieuresultaten ingebed zitten in het algemene beleid van de gemeente. **Er moet dus geen afzonderlijk milieubeleidsplan meer opgesteld worden en de samenwerkingsovereenkomst rond leefmilieu tussen de Vlaamse overheid en de gemeentebesturen, stopt eind 2013.**

Volgens een onderzoek in opdracht van de Vlaamse overheid, heeft de huidige samenwerkingsovereenkomst te weinig aandacht voor de werkelijke milieuresultaten op het terrein. Het rapport stelt voor om de samenwerkingsovereenkomst om te vormen tot een soort 'subsidiemenu' voor gemeenten die mee helpen om de Vlaamse milieuprioriteiten te realiseren. De subsidies moeten dan meer dan nu het geval is, gebaseerd zijn op resultaatsverbintenissen. Die resultaatsverbintenissen moeten verder gaan dan wat wettelijk verplicht is, al stelt het onderzoek wel voor om een milieugemeentefonds op te richten om gemeenten te helpen die moeite hebben om aan de wettelijke doelstellingen te voldoen. Tot slot stelt de studie ook voor om voorlopers te belonen met extra subsidies voor gemeentelijke innovatie- en transitieprojecten. (Bron: BBL)

Vlaams minister voor Leefmilieu Joke Schauvliege heeft dit rapport in haar bezit, maar heeft blijkbaar nog geen concreet ondersteuningsbeleid voor de steden en gemeenten uitgewerkt.

Zolang niet duidelijk is wat de prioritaire milieudoelstellingen van het Vlaamse Gewest zijn en welke financiële ondersteuning gemeenten hiervoor kunnen krijgen, dreigt leefmilieu een witte vlek te worden in de nieuwe beleidsplanning. Voor heel wat andere bevoegdheden – wonen, cultuur, onderwijs,... – maakte de Vlaamse regering wel al bekend wat de prioriteiten zijn voor het gemeentelijk beleid en welke financiële ondersteuning van het Gewest hier tegenover staat. Jammer genoeg zijn er op het moment dat dit voorwoord geschreven

woordje hoofdredacteur

wordt, nog geen krijtlijnen uitgezet voor leefmilieu en het is te begrijpen dat de gemeentelijke beleidsmakers nog afwachten welke plaats deze bevoegdheid in het beleid voor de komende zes jaar zal innemen. Een valse start dus en hopelijk toont de Vlaamse overheid en in het bijzonder Vlaams minister voor Leefmilieu Joke Schauvliege in de komende weken wat **meer ambitie om ook van het lokale natuur- en milieubeleid een prioriteit te maken**. Ons Waasland kan er enkel maar groener door worden.

hernieuwing abonnement

Beste lezer,

Als er een **overschrijvingsformulier van 't groene waasland** in dit nummer zit, **gelieve dan** Uw abonnement te hernieuwen door **7 euro** over te schrijven op het rekeningnr **000-1709871-52** of IBAN **BE64 0001 7098 7152** BIC **BPOT BE B1** met vermelding, abonnement 't groene waasland.

Let op : Het kan zijn dat U dit tijdschrift ontvangt via een andere vereniging en **dat Uw abonnementsgeld geïnd wordt via die vereniging:** (Ons Streven; vzwDurme; De Raaklijn; Ring-comité; JNM; Hortus Ter Sakken; CVN; Wase Imkersbond, ..)

Indien U vragen heeft kan U steeds telefoneren (03/775 19 31) of een mailtje sturen (groene.waasland@gmail.com)

Zie ook achterkaft.

hernieuwing abonnement

HET KERKHOF GEKOESTERD DOOR DE HERFST

Daar liggen ze dan ...

verkleurd, geel, oranje, rood en tenslotte bruin.

Te wachten tot er iemand komt om ze te verwijderen, vloekend of ingetogen.

Dwarrelend, meegevoerd met de wind bedekken, koesteren ze de paden en de graven, alsof ze de overledenen nog lekker komen toestoppen voor de echte winter begint.

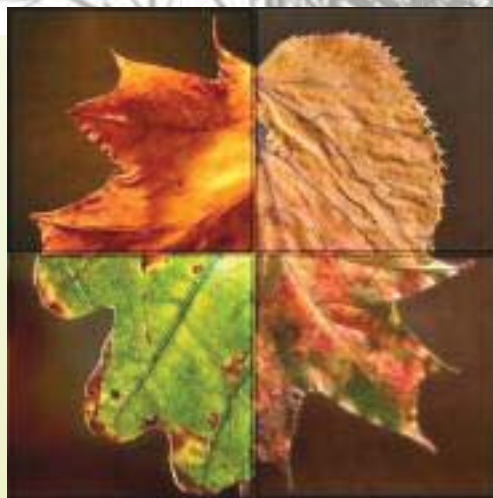
Tot er iemand komt om ze te verwijderen, vloekend of ingetogen.

Om ze te verzamelen voor een nieuwe toekomst als nieuw voedsel voor een vruchtbare bodem. – Wat zit de natuur toch ingenieus in elkaar –.

Verlaten na het jaarlijkse feestmoment mogen ze nog even blijven liggen om samen met de verwelkte Allerheiligenbloemen door de dienaars van onze gemeenschap ingetogen te worden verwijderd.

Ja, bladeren komen trouw ieder jaar weer even ons leven storen of bekoren.

Wow, 't is herfst !

HOE DE BEVOLKING BETREKKEN BIJ RUIMTELIJKE ORDENING? DE PRAKTISCHE ORGANISATIE VAN EEN INFORMATIEAVOND

Milieuwerkgroep Ons Streven tracht al sinds de oprichting in 1981 de bevolking meer en beter te betrekken bij het beleid. Sommige beleidsbeslissingen hebben immers een zeer grote invloed op het dagdagelijks leven van de mensen. Dit is heel zeker het geval bij een aantal zaken op het gebied van ruimtelijke ordening.

De gemeenten hebben nu meer bevoegdheid inzake ruimtelijke ordening dan de afgelopen 50 jaar. Zo kunnen ze de bestemming van de gewestplannen door middel van een ruimtelijk uitvoeringsplan wijzigen. Natuurlijk dienen de gemeenten nog een aantal regels te volgen.

van links naar rechts, mevrouw Inge Gorissen van het studiebureau Technum, Schepen Freddy Verbeke en Stedenbouwkundig ambtenaar Inge Temmerman

informer en over

Het gemeentebestuur van Temse heeft afgelopen jaren tal van vragen gekregen om Tielrode te verkavelen. Alleen vorig jaar al maakten verkavelaars bekend dat ze ruim 750 nieuwe woningen in dit dorp wilden bouwen. **Als je weet dat de dorpskern van Tielrode amper 815 woningen telt, is de beslissing van het gemeentebestuur om eerst een ruimtelijk uitvoeringsplan op te stellen zeer verstandig te noemen.**

Het gemeentebestuur belastte het studiebureau Technum uit Hasselt met het opstellen van een ontwerp van ruimtelijk structuurplan.

Dit voorontwerp werd door de Gecoro (gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening) van Temse gunstig geadviseerd. Om de bevolking in een vroeg stadium van de besluitvorming te betrekken nodigde de milieuwerkgroep de schepen van Ruimtelijke ordening, Freddy Verbeke, uit om dit voorontwerp aan de bevolking van Tielrode voor te stellen. De schepen ging onmiddellijk op deze vraag in. De stedenbouwkundige ambtenaar en het studiebureau werden door de schepen bereid gevonden om hem te helpen. Nadat de schepen en de milieuwerkgroep een geschikte datum hadden gevonden, bezorgde de milieuwerkgroep in elke brievenbus van Tielrode een uitnodiging voor de infoavond op woensdag 12 september 2012 om 20 uur. Via een persbericht en e-mails nodigde de milieuwerkgroep iedereen uit om bij de voorstelling van het ontwerpplan aanwezig te zijn.

Deze avond vond plaats in het Gildenhuis in het centrum van Tielrode. Door de infoavond te organiseren in de buurt waarop het plan betrekking heeft konden we rekenen op een grote opkomst. Ruim 160 mensen daagden op.

De zaal was vooraf ruim op tijd geschikt door vrijwilligers van Ons Streven zodat het publiek onmiddellijk een goede plaats kon vinden.

Voor de infoavond werd een panel samengesteld bestaande uit een moderator van de milieugroep, de schepen van ruimtelijke ordening, de stedenbouwkundig ambtenaar en een vertegenwoordiger van het studiebureau. De taak van de moderator bestond erin om duidelijk te maken dat het een informatieve vergadering betrof. Hij deed een oproep aan het publiek om pas na de volledige voorstelling van het ontwerp enkel informatieve vragen te stellen. Hij leidde de schepen van ruimtelijke ordening in. De schepen, Freddy Verbeke, gaf toelichting bij de reden van het opstellen van het ruimtelijk uitvoeringsplan, de voornaamste beleidsalternatieven en de timing van de procedure.

Mevrouw Inge Gorissen van het studiebureau Technum uit Hasselt, stelde aan de hand van een computerpresentatie het RUP voor. Belangrijk is dat de expert van het studiebureau een zeer duidelijke, systematische uitleg geeft en vermijdt om gespecialiseerde taal te gebruiken. Mevrouw Inge Gorissen slaagde perfect in deze opzet. Vervolgens was er ruim tijd om informatieve vragen te stellen. De moderator zorgde er voor dat alle vragen goed hoorbaar waren voor de ganse zaal. Het publiek gedroeg zich in Tielrode heel voorbeeldig: er werden enkel informatieve vragen gesteld. De vragen werden beantwoord door de schepen en de vertegenwoordiger van het studiebureau. De stedenbouwkundig ambtenaar, Inge Temmerman, noteerde de belangrijkste vragen en bekommernissen van de mensen. Na afloop van de vragenronde nodigde de schepen de mensen nog uit om de komende dagen met

hun meer persoonlijke vragen naar de stedenbouwkundige dienst te komen. Daarvan is veelvuldig gebruik van gemaakt.

Deze infoavond werd door iedereen als zeer waardevol ervaren. Het was zeer zeker positief.

En nu?

Na de infoavond op 12 september werd het ontwerp RUP nog aangepast.

Dit aangepaste RUP werd op maandag 29 oktober door de gemeenteraad van Temse voorlopig aangenomen.

Tijdens het openbaar onderzoek dat start op 27 november en zestig dagen duurt kan iedereen het plan inzien en opmerkingen en bezwaren formuleren.

Na afloop van het openbaar onderzoek worden alle opmerkingen en bezwaren door de Gecoro (gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening) onderzocht. Daarnaast bundelt de Gecoro ook de adviezen van de administratie en andere overheden en brengt ze zelf een verslag uit bij de gemeenteraad.

Deze kan dan het ontwerp RUP nog wijzigen op basis van opmerkingen, bezwaren en adviezen die tijdens de procedure ingediend zijn en dit gewijzigde RUP definitief aannemen.

De Bestendige Deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen dient het RUP vervolgens goed te keuren.

Dit RUP treedt in werking 15 dagen na de publicatie van het goedkeuringsbesluit in het Belgisch Staatsblad.

DAG VAN DE TRAGE WEG

op zaterdag 20 oktober

Gemeente Temse ism Natuurpunt Scousele

Het was vrij warm weer en droog. Een 50-tal mensen kwam opdagen voor de wandeling naar het Scheldepark, het Schausseelbroek en het Meulenbroek. Zoals vorig jaar hebben we 2 groepen gemaakt. Historische gids Dirk Gorrebeeck en

natuurgids Werner De Witte begeleiden groep 1 en natuurgids Nine Van Hoyweghen nam groep 2 voor haar rekening.

Vanaf nu is de geschiedenis van de waterburcht, het kasteel van Janssens de Vaerebeke, de "Vlaamse" leeuw in het park en de ijskelder geen geheim meer voor de talrijke aanwezigen.

Maar ook de natuur liet zich niet onbetuigd: een dikke stronk met wel honderden zwavelkopjes, de vrij zeldzame eikhaas en de honingzwam kwamen we op onze weg tegen. Maar ook het kikker-achtige gezwel op een oude kastanje en een dikke eik van rond de 4,5 m omtrek hebben ons kunnen bekoren.

Naar goeie gewoonte verwelkomde Natuurpunt Scousele ons onderweg met pompoensoep met brood en/of sleedoornjenever en fruitsap van de wereldwinkel.

En dan nog de kers op de taart: per uitzonderlijke titel mochten we een kijkje gaan nemen op de visvijver van de fonteinvisser. Dit wiel bestaat al van voor 1830. De sluiswachter heeft ons tekst en uitleg gegeven over de geplogenheden van de polder. Een beetje vreemd: "het water van de vijver is van het polderbestuur, maar de grond waar ge op staat is privé terrein"

Het Meulenbroek was voor velen nog onbekend

terrein, toch weer een extra plaatsje om rustig van de natuur te genieten!

Tot slot een welgemeende dank aan de gemeente Temse voor de puike logistieke steun en het zeer gesmaakte drankje achteraf.

Natuurpunt Scousele

KLEINEIGE FEESTEN

OP ZATERDAG 22 SEPTEMBER

Dit was de 2de editie van het 2-jarig natuurfeest op Roomkouter-Noord in Steendorp. En opnieuw waren de weergoden ons goedgezind.

Roomkouter-Noord wordt beheerd door de gemeente. Het is bedoeld voor zachte recreatie. Je kan er wandelen. De kinderen kunnen er spelen oa in een groot houten klimkasteel of voor de kleintjes een kleine glijbaan. Je kan er petanquen of joggen op de aangelegde Finse piste. Of je kan er gewoon van de natuur genieten en uitkijken op de mooie natuuumgeving.

De grote tent was reeds vrijdag opgezet door de gemeente Temse. 's Morgens was er een gezellige drukte. Tafels en stoelen werden klaargezet, water werd aangesloten en tal van kleine maar o zo noodzakelijke dingen werden perfect in orde gebracht door de technische ploeg van de gemeente. Allerlei verenigingen bouwden hun tentje op. KVB, Steendorp Leefruimte en de carnavalsvereniging waren druk in de weer om de taptoog in orde te krijgen en de pannenkoeken-deeg te maken. Femma was broodjes aan het smeren. De Wereldwinkel was deze keer ook van de partij. De natuurouders samen met natuarpunt Scousele stelden hun tipi's op, staken hun indianenpluimen recht en zetten hun kinderactiviteiten klaar. De natuurgidsen van CVN kwamen ter plekke. Het tentje van de bijenhôtels werd opgebouwd en de opvulmaterialen klaargelegd. De muzikanten van Amor kwamen ter plaatse en de doedelzakspelers waren ook gearriveerd.

We waren klaar om de bezoekers te ontvangen.

En zoals het in Steendorp betaamt werd het een echt aangename namiddag.

Er waren wandelingen in het mooie gebied, de kleinere kindjes legden hun indianenexamen af en

de grotere bouwden bijenhôtels. De volwassenen vonden elkaar terug onder een prachtige zonnetje in een mooie omgeving. De Briqueville en Amor en de doedelzakspelers zorgden voor de sfeer.

We werden nog getrakteerd op een speciale pingpongdemonstratie door meer dan eerste klas pingpongers van eigen bodem!

Het Steendorps lied "En den oven staat in brand" mocht uiteraard ook niet ontbreken. Dank aan allen die hieraan meegewerkt hebben.

Dit evenement bewijst andermaal dat natuur en amusement elkaar perfect kunnen vinden. Nog lang niet iedereen kent dit gebied. Het ligt verborgen achter de huizenrij van de Kapelstraat maar het is zeker de moeite waard om het te ontdekken.

Natuarpunt Scousele

KERSVERSE CVN NATUUR- GIDSEN IN HET WAASLAND

12 oktober 2012
Hof Ter Saksen, Beveren.

In de Orangerie werden de 'natuurgidsen in opleiding' verwelkomd door CVN Waasland voorzitter Dirk De Roose en door Werner Maes, schepen van groendienst en dierenwelzijn uit Beveren. Een speciale dank gaat uit naar Hof ter Saksen voor het beschikbaar stellen van hun accommodatie gedurende het ganse jaar.

Het Waasland is 13 gediplomeerde natuurgidsen rijker.

Ze kregen dit diploma niet zo maar. Ze hebben 1 jaar cursus over planten, dieren, insecten, vogels, paddenstoelen, natuurbeleid, landschappen, waterbiotopen, klimaat, gidstechnieken enz, achter de rug. De cursus bevatte zowel praktijk- als theorielessen.

Als bewijs van hun kunnen maakten ze een biotoopstudie en legden ze een mondeling examen af voor een gespecialiseerde jury.

Door het jaar heen groeide deze groep van mensen naar elkaar. Ze waren een zeer enthousiaste groep, heel leergierig, heel open voor nieuwe dingen. Elk van hen zal je vertellen dat ze enorm veel geleerd hebben en dat ze veel meer dingen opmerken in de natuur en rondom hen.

Met trots deelde CVN Waasland dan ook het diploma CVN natuurgids uit.

Het diploma werd overhandigd door CVN voorzitter Dirk Willems aan :

Alex Van Stappen en Tim Begijn uit Sint-Niklaas, Gunter Troch en Herman Van Broeck uit Kruibeke, Hilde Bex en Karien Tits uit Beveren, Marleen Huysmans uit Bazel, Hilde Van Strijdonk uit Haasdonk, Huguette Van Renterghem uit Verrebroek, Koen De Budt uit Hamme, Lieve Cornelis uit Antwerpen, Sonja Reps uit Burcht en Bie Merckx uit Sint-Pauwels.

Zij verdienen een dikke proficiat.

Deze mensen zullen nu hun weg vinden bij allerlei natuurverenigingen en misschien kom jij hen tegen als natuurgids op een of ander evenement...

CVN

WAT, WAAR EN WAAROM ??

Wat, waar en waarom ???

zie pagina 30 ABLLO vzw

ENERGIEMEESTERS GEZOCHT VOOR DE ENERGIEMOBIEL

De energiemobiel is een mobiele bundeling van informatie en interactieve elementen die wordt ingezet op evenementen, scholen, verenigingen... en op locaties die niet direct als 'energiebeurs' gekenmerkt staan.

Met de energiemobiel wil IMOG, afvalintercommunale in Zuid-West-Vlaanderen, enerzijds de burgers informeren over de bestaande en nieuwe technieken inzake energie-efficiëntie, hernieuwbare energie en duurzaam bouwen en verbouwen. Anderzijds wil IMOG dat de burgers de verkregen info meenemen naar huis en dit gaan toepassen.

Energiegidsen

Het idee van dit project is om 'Energiemeesters' op te leiden die als gidsen zouden kunnen functioneren bij het gebruik van de energiemobiel.

De energiemobiel toert sinds 2011 rond in Zuid-West-Vlaanderen en is binnenkort ook te ontleneren in Oost-Vlaanderen. Hiervoor zijn we op zoek naar Oost-Vlaamse begeleiders. Daarom organiseert IMOG in samenwerking met ZonneWinDT vzw een opleiding. De opleiding is gratis. Na deze opleiding kun je aan de slag met de energiemobiel.

Ken je iemand in je gemeente die geknipt lijkt voor de rol van energiemeester, spreek die persoon dan aan! Verspreid deze boodschap onder de burgers en geïnteresseerden.

De opleiding gaat door op zaterdag 15 december (hele dag) in Gent.

Inschrijven voor een opleiding kan via info@imog.be of via het gratis telefoonnummer 0800 99 827. Contact Imog, Liesbeth Gesquiere 056 71 61 17 duurzaamheid@imog.be <http://www.imog.be/duurzaam-leven/afval-is-energie/energiemobiel/>

Zie ook volgende pagina:

ABLLO vzw

De energiemobiel is een mobiele tentoonstelling over energiebesparende maatregelen en hernieuwbare energie en kan door gemeenten, scholen en verenigingen op aanvraag ontleend worden.

De energiemobiel is een mobiele bundeling van informatie en interactieve elementen die wordt ingezet op evenementen, markten en op locaties die niet direct als 'energiebeurs' gekenmerkt staan. Indien nodig, kunnen opgeleide energiemeesters de energiemobiel bemannen om de bezoekers bij te staan in hun ontdekkingstocht doorheen de mobiel.

Het concept is gebaseerd op 3 grote thema's waarbij op een educatieve, informerende en interactieve manier zoveel mogelijk informatie wordt gebundeld op de kleine oppervlakte van de energiemobiel.

De energiemobiel is gebouwd op een gesloten aanhangwagen en is eenvoudig in gebruik aangezien het op een simpele en vlugge manier mogelijk is om de energiemobiel op te stellen. Het transport wordt verzorgd door Imog. Indien nodig, kunnen opgeleide energiemeesters de energiemobiel bemannen. De energiemobiel is 6 m lang en 2 m breed en moet kunnen aangesloten worden op elektriciteit. Voor meer informatie, contacteer Imog via 056/71 61 17 of via duurzaamheid@imog.be

PREVENTIE

Beperk de energievraag:
Energiemarkt, energielabels, warmteverliezen, isolatiematerialen,...

BESPAREN

Gebruik energie efficiënt:
Verwarmingssystemen, fossiele brandstoffen, verlichting,...

PRODUCTIE

Gebruik hernieuwbare energie:
Zonnepanelen, zonneboiler, windenergie, waterkracht, biomassa,...

Grensoverschrijdend project met steun van Interreg Vlaanderen-Nederland en de provincies Zeeland (NL), Oost- en West-Vlaanderen (B), verenigd in de in Euregio Scheldemond.

natuurbehoud

OPENING VAN DE VAAG OP 20 OKTOBER 2012

Dankzij mooi herfstweer, een grote opkomst en de inzet van alle medewerkers en verenigingen werd de opening van de Vaag op 20 oktober een echt feest!

We danken gemeente Waasmunster, Regionaal Landschap Schelde-Durme, Agentschap voor Natuur en Bos, het Natuuratelier en de jeugdverenigingen van Waasmunster!

Na de officiële opening van de Vaag kon je bij de Sappentrappen je eigen gezonde sapje trappen voor de fruitige receptie.

De klimbomen werden getest en goedgekeurd door ervaren professionele klimboomtesters.

Van oudsher horen herders met schapen en een herdershond thuis op de heide.

Er viel ook wat spelenderwijs bij te leren op de stands van ANB, Natuurpunt en Regionaal Landschap Schelde-Durme.

En toen het donker werd, werd de vuurplaats ingehuldigd door Sigmund en zijn vrienden, de Vuurmeesters.

GILBERT KEEREMAN (* 1931 + 2012)

Hier vlak voor mijn PC, op het prikbord vind ik een briefje met vermelding : 'Gilbert bellen !'. Dit briefje krijgt plots, door het overlijden van Gilbert Keereman op 18 oktober ll., een bijzondere betekenis. Het toont in ieder geval hoe actief Gilbert nog was in onze Natuurpuntafdeling Zuid-Waasland, zelfs terwijl een slopende ziekte hem reeds in haar greep had.

Terecht mag Gilbert Keereman een pionier voor het natuurbehoud en de natuurstudie in het Waasland genoemd worden, al was hij oorspronkelijk van Knokke afkomstig – een streek waarheen hij graag en vaak naar terugkeerde en waarheen hij ons meermaals meenam. Het is dan ook met trots dat wij hier een overzicht van zijn goedgevulde hobby-loopbaan geven.

Gilbert was van bij den beginne betrokken bij de oprichting van de plaatselijke afdeling van De Wielewaal. Hij is daar ook jarenlang voorzitter van geweest. Onder zijn vleugels kwamen heel wat mooie initiatieven op gang, initiatieven waarvan sommige nog steeds doorgaan. Zo werd de jaarlijkse busreis naar Zeeland onder zijn stimulans

in memoriam

een heuse traditie. Sinds mensenheugenis nam hij ons mee naar de reservaten in zijn geboortestreek om ganzen te gaan spotten : in Damme, maar ook in het Zwin. Hij onderhield een goede en persoonlijke band met heel wat gidsen uit gindse streek, in het bijzonder met Guido Burggraeve.

Gilbert is vooral gekend als oprichter van de vermaarde vogelcursus van onze afdeling. Deze werd reeds acht keer om de drie jaar georganiseerd, en slechts één maal (de meest recente editie 2011-2012) met Gilbert aan de zijlijn ! Van bij het begin wilde hij de lat hoog leggen : een jaar lang leren over en kijken naar vogels : 12 theorielessen, 5 dagtochten met de bus en 7 à 8 halve dagtochten in eigen streek, met heel gekende ornithologen met wie hij goede contacten onderhield en die hem maar wat graag een dienst verleenden door een stuk van deze cursus te verzorgen. Maar een hoge lat betekende niet dat enkel kenners konden deelnemen : integendeel. Met diegenen die stilaan aan zijn zijde in de organisatie van deze cursus betrokken raakten discussieerden we urenlang over hoe we mensen die weinig van vogels kennen bij aanvang van de cursus, toch goed konden begeleiden en een zinvolle cursus laten doormaken. Steeds weer was er de zoektocht naar degelijke gidsen en lesgevers die niet alleen hun 'deel' van de avifauna door en door kenden, maar die ook goed konden vertellen en boeien. Van bij het begin trok deze cursus mensen aan van ver buiten de Wase grenzen omdat hij zo volledig was en omwille van de kennis van de gidsen en lesgevers. De laatste lichting cursisten van deze vogelcursus zullen Gilbert o.a. herinneren van de traktatie ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag, die precies op één van de dagen van de

theorielessen viel.

Maar Gilbert was een duiveltje-doet-al op natuurgebied ! Hij was actief in het werven van jong bloed voor het bestuur, niet alleen via de vogelcursus, maar overal waar hij natuurminnende mensen tegenkwam. Hij was –samen met Ortwin Hoffman- diegene die een paddenoverzetactie in Sint-Niklaas organiseerde. Toendertijd was onze afdeling de enige in de streek die hierop inging. Hij zocht samenwerking met de stad Sint-Niklaas en met de Biotechnische afdeling van de Broederschool. De planten- en dierenliefhebbers van de Wielewaal werden ook ingeschakeld voor de inventarisatie van het gebied rond het paddenbiotoop, tot de bossen en akkerranden in de wijde omtrek. Dit gaf dan weer aanleiding tot het organiseren van planten- en paddenstoelencursussen, cursussen rond het herkennen van insecten, enz.

Gilbert was ook erg actief in het beheerswerk. Eerst in de Moervaartmeersen, nadien in het Astgemete. Tot aan zijn dood bleef hij actief betrokken bij het beheer van dit laatst genoemde reservaat. Hij was ook betrokken bij aankopen in het Schauselbroek dat toen nog tot onze afdeling behoorde. Zijn bondgenootschap met Gilbert Smet en andere Wielewalers uit de Scheldestreek was hier erg betekenisvol.

Een andere actie die zijn stempel draagt, is de jaarlijkse boomplantactie van onze afdeling. In den beginne werd deze samen met Wielewaal Noord-Waasland georganiseerd. Ons Wase landschap had er zonder hem heel anders uitgezien : duizenden streekeigen bomen en struiken werden door particulieren en bedrijven aangeplant onder zijn stimulans. En wie hier aan meewerkte weet dat Gilbert niet te beroerd was om zelf de handen uit de mouwen te steken teneinde al deze honderden planten jaarlijks 'aan de man' te brengen. Vanuit zijn beroepsbezigheden was hij sterk gemotiveerd om streekeigen planten te promoten en daardoor werd er goed plantenmateriaal aangeboden.

Later werd Gilbert ere-voorzitter van de Wielewaal en trok hij zich ietwat terug uit het actieve natuurleven. Maar toen de Wielewaal samen met Natu-

urreservaten NATUURPUNT werd, werd hij plots terug meer actief. De Wielewaal was zijn kind, hij wou alles wat hier was opgebouwd borgen en behoeden voor teloorgang. Hij wou weten hoe het verder evolueerde, hij wou de educatieve initiatieven en de boomplantactie inbedden in de nieuwe werking. Zo is hij tot zijn dood een actief bestuurslid gebleven. Wij zagen aan zijn houding, zijn luim, zijn uitstraling dat hij de laatste tijd tevreden was : hij zag dat het goed was, dat alles verderliep – misschien op een andere manier dan hij zelf zou doen, maar er zat vaart in en dat stemde hem content ! Wat hij gezaaid heeft, ontkiemt en wordt zelfs al volop geoogst.

We zouden nog vele initiatieven van Gilbert kunnen opsommen, maar het voornaamste blijft : met hem verliest onze Natuurpunt-afdeling –maar meer in het bijzonder de natuur in ons geliefde Waasland- een vader !

Gilbert, bedankt en : geniet nu maar van de hemelse vogelzang !

Johan Vercauteren (met dank aan Gilbert Smet en Christel Strybos – foto's Lilane Verbeke)

HALFNATTE DAGUITSTAP HAMME-BORNEM

Op zaterdag 6 oktober trokken 9 moedige stapers hun waterdichte kledij aan voor een forse dagtocht naar Hamme – Dreigoten- Branst- Bornem – Buitenland – Temse en Tielrode. Om 9 uur staken we met de veerboot de Durme over en bekeken we de vordering van de baggerwerken. Het regende veel meer katten en honden, dan Jan Fabre er ooit in de lucht zou kunnen gooien. Onder een striemende regen bereikten we vrij snel het veer van Dreigoten. De vriendelijke veerman zette ons zonder dralen over en zo kwamen we over een loodgrijze Schelde en onder een loodzware hemel in de Weert terecht. Was het verbeelding of echt? Het leek wel dat het 'over 't water' veel minder regende. Maar regenen deed het wel. Dit kon echter het goed humeur van onze wandelaars niet deren. Voordeel van zoveel regen was dat we nauwelijks dienden op te letten voor snelrijders op de dijken. In de schorren van Weert en Branst merkten we de velden op waarop nog steeds wijmen geoogst worden voor vlechtwerk. In een paar dode bomen zaten aalscholvers. Ze zaten er te wachten op beter weer om zich te drogen. Via Branst en het fort van Liezele bereikten we de kinderboerderij 'De Barelhoeve'. Hier genoten we van gezellig dampende warme dranken en proefden we van de vele smakelijke gerechtjes (naast onze eigen picknick). In de Barelhoeve hadden we natuurlijk oog voor de dieren en het landbouwalaam, en natuurlijk ook

verenigingsleven

voor de natuur. Na ons bezoek aan de Barelhoeve bereikten we via een pad langsheen het kerkhof en de abdij, het centrum van Bornem waar er volgens de vrouwen onder ons mooie mannenwinkels zijn. Het weer werd merkkelijk beter en opklaringen kleurden ons bezoek aan het Buitenland. Daar valt vooral het Reuzenhuis van de Teutoonse riddersorde op. Op de brug van Temse stonden we versteld van het toen drukke scheepsverkeer. Het weer was ondertussen zo goed geworden dat we op het buitenterras van 'de Temsica' konden genieten van een stevig bier. Na dit welkome intermezzo bereikten we opnieuw het 'veilige' Tielrode. De

deelnemers van deze dagtocht genoten andermaal van een geslaagde organisatie van Ons Streven, met een prachtige wandeling door een schitterende omgeving en een zeer aangenaam gezelschap. Tijdens de hele dag kon er immers gezellig gekeuveld worden.

Zie ook de webstek : www.abllo.be klik dan op **kalender**

C.V.N. wandelingen : De deelname is gratis. Iedereen is van harte welkom.

De wandelingen duren tussen de 2 en 3 uur.

*L = Laarzen gewenst, zeker bij vochtig weer. * = Geschikt voor wagentjes.*

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Zondag 2 december

Vzw Durme + CVN Wandeling in het Molsbroek

Een ervaren CVN-gids neemt je mee op een boeiende wandeling rondom het natuurreservaat Molsbroek. Graag een seintje vooraf indien je met een groep aanwezig zal zijn. Afspraak: 14.30 uur in het bezoekerscentrum Molsbroek. Info: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten, 09 348 18 59.

gogkbr werfswandeling Sporen zoeken met Freddy Moorthamer en Veerle Heyman. Meer info : www.gogkbr.be klik recreatie

zaterdag 8 en zondag 9 december

Oxfam Wereldwinkel Geschenkenbeurs

Tal van originele, eerlijke geschenken.
Beveren: Rafter KA, Donkijverstraat 30
Melsele: Kapel OC Boerenpoort, St-Elisabethstraat 31A
meer info : 03 775 19 31

Zondag 9 december

Natuurpunt Waasland Noord

Natuurwandeling Groot en Klein Rietveld en Lisdodde te Kallo. Vogelobservatie

We vertrekken om 14 uur aan de Park and Ride te Verrebroek. Neem op de N49-E34 (expresweg kust) de afrit 10 (Vrasene-Verrebroek) en neem richting Verrebroek en draai onderaan de brug naar links. Info: Chris 0478596260

Hortus Ter Saksen Natuurtocht: Het land van Bornem en Stille Waters, luswandeling, deels GR5A.

Oude Scheldebochten, romantische rivierpoëzie, de streek van de Bornemse Dodentocht, verrassend natuurschoon dicht bij huis: genieten van Klein-Brabant! Afspraak: 9.30hr aan het station van Bornem. Inschrijven Freddy T 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Donderdag 13 december

Velt Bloemschikken : kerststukje

Langzaam maar zeker naderen we de jaarlijkse feestdag van Kerstmis. We willen samen met FEMMA Duizend Appels aan de slag om een sfeervol kerststukje te maken met een professionele lesgeefster. Van 19:30 tot 22:00.

De les is gratis, materiaal koop je zelf aan. Gelieve hier-

voor contact op te nemen vanaf 1 december (dan kunnen we het lijstje van de benodigdheden meegeven). Bij Agnes Bogaerts 03 772.59.51 of 0472 25 23 90 ; Danny.de.rauw@telenet.be of Corry.Hellemans@telenet.be 037768689 of 0479545445.
Prijs: Er wordt een kleine bijdrage gevraagd voor koffie of thee en versnapering. Locatie: zaal toon, Wijnveld 251, 9112 Sinaai.

WASE IMKERSBOND Sint Ambrosiusviering met voordracht: Imkeren in de Stad.
Huize Steenstraete Sint Niklaas

Zaterdag 15 december

Natuurpunt Scousele LEDENFEEST

Wij nodigen alle natuurpunt leden van Temse en Steendorp uit om samen met ons te feesten.

Meer info 0473 72 66 15
nine.vanhoyweghen@gmail.com of zie facebook natuurpunt scousele

Natuurpunt Scousele Watervogeltelling

Op volgende locaties: wachtbekken Temse, Waesmeer en Tielrode Broek.

Afspraak aan de visvijver Lange dreef met de fiets. Wil je graag meegaan ? Contacteer Gerry Heyrman 0498 57 72 24 of e-mail: gerry.heyman@telenet.be

Vrijdag 21 en zaterdag 22 december

Vzw Durme Sterrenkijken in het Molsbroek

Hoe zien de kraters op de maan eruit? Waarom geven planeten licht? Kan je wonen op Jupiter?

De Vereniging voor Sterrenkunde Scheldeland Waasland stelt een vijftal telescopen op voor het bezoekerscentrum en de sterrenkundigen van dienst beantwoorden al je vragen. In het bezoekerscentrum kan je tussendoor even opwarmen bij een drankje, een computerpresentatie over het heelal bekijken, je eigen sterrenkaart maken of de tijdelijke tentoonstelling 'Ten strengste verboden te flitsen' over lichthinder bezoeken. Iedereen welkom! Afspraak: telkens vanaf 19 uur in bezoekerscentrum Molsbroek. Info: Gratis, voor jong en oud. Meer info marieke.devos@vzwdurme.be of 09 348 30 20.

k a l e n d e r

Zaterdag 22 december

Velt Filmvoorstelling "Smakelijk Eten"

Een prachtige en veronthutsende documentaire over de impact die onze eetgewoonten hebben op de rest van de wereld. Na de film volgt er een korte bespreking/debat hierover. Van 19:30 tot 22:00. Prijsinfo: Vrije bijdrage voor onkosten materiaal en zaal. Werkgroep: Groene mama's. Locatie: Buurthuis Herleving, Westerstraat 5, 9100 Sint-Niklaas-

Woensdag 26 december

Vzw Durme Kerstroofvogelwandeling

In de winter zijn er in en om de Moervaart-Zuidledevallei verschillende roofvogels te vinden. Gids Lou Roelandt leert je er alles over tijdens deze kerstwandeling. En niet alleen deze wandeling wordt een jaarlijkse traditie, ook zal er weer 'bioscoop à la Lou' zijn om ons op te warmen. Afspraak: Om 13.30 uur aan de brug Zuidlede Moerbeke-Waas (aan de Etboshoeve (Etbos 3 in Moerbeke-Waas). Info: marieke.devos@vzwdurme of 09 348 30 20.

Donderdag 27 december

Vzw Durme Kinderworkshop: Knutselen met natuurlijke materialen

Om te knutselen hoef je geen duur materiaal te kopen, in de natuur vind je heel wat leuks waar je de mooiste dingen kan mee maken. Een tienpotig monstertje uit een dennenappel, een leuke sleutelhanger of een mooie kralenkrans: je kan het zo gek niet bedenken! Misschien kan je wel een leuk nieuwjaarscadeautje knutselen voor je mama of papa of je kleine zus. Zin om mee te knutselen?

Afspraak: om 14 uur aan het bezoekerscentrum Molsbroek (einde om 16.30 uur). Adres: Molsbergenstraat 1, 9160 Lokeren. Inschrijven en meer info: Voor kinderen van 6-12 jaar. Contacteer Leen De Laender (leen.delaender[at]vzwdurme.be of 09 348 30 20) en schrijf vervolgens 5 euro (voor leden van vzw Durme) of 8 euro (voor niet-leden) over op 001-2299900-09 met mededeling 'naam kind knutselt graag'. Er is plaats voor 16 kindjes, snel inschrijven is de boodschap! Meebrengen: eventueel leuke natuurmateriaal om mee te knutselen (kastanjes, mooie steentjes, schelpen, gedroogde bessen, veren, eikeldopjes,...). Maar wij zorgen zeker ook voor heel wat leuke natuurmateriaal!

Zondag 30 december

Natuurpunt Moervaart

Winterwandeling naar de Turfmeersen
We nemen je mee door de uitgestrekte vlakte van de Moervaart-Zuidlede vallei naar de Turfmeersen. In de winter kan het hier behoorlijk koud zijn. We bevelen dan

ook een extra trui aan en kijken uit naar Winterse waarnemingen. Na de wandeling voorzien wij enkele lekkere opwarmertjes in de schuur van de Turfmeersen. Verrekijker meebrengen.

Deze gratis geleide wandeling start aan de Terwestbrug, je kan deze het best bereiken vanaf de weg Wachtebeke/Moerbeke-Waas. Aan de rand van het dorp van Moerbeke-Waas (Terweststraat) volg je de borden 'Turfmeersen' tot aan de Terwestbrug. Afspraak: om 14u00 aan Terwestbrug te Moerbeke Meer info: 09 345 78 63 of marcmartens1953@hotmail.com.

Zondag 6 januari

gogkbr werfwan- Watervogels met Nand Daniëls. Meer info : www.gogkbr.be klik recreatie

Zondag 13 januari

Natuurpunt Scousele Watervogeltelling
op volgende locaties: wachtbekken Temse, Waesmeer en Tielrode Broek.
Afspraak aan de visvijver Lange dreef met de fiets. Wil je graag meegaan? Neem dan contact met: Gerry Heyrman 0498 57 72 24 of e-mail: gerry.heyрман@tele-net.be

Hortus Ter Saksen Natuurtocht Wechelderzande, luswandeling, deels GR-Kempen.
Kempische boerderijen, kapelletjes, monumentale gebouwen en het glasheldere water van de Bosbeek en de Visbeek... winterse sfeer langs Wechelse wegeltjes.
Afspraak: 9.30hr, achter de kerk van Wechelderzande: parking ongeveer 200m in de Heymansstraat.
Inschrijving bij Marc T 0494 12 86 81 of marc.caste-lyns@scarlet.be

Zondag 20 januari

Natuurpunt Zuid-Waasland Zeelandtocht
Vertrek om 7u30 parking Syntra te Sint-Niklaas. Info: Johan Vercauteren 03 777 89 26

Zondag 27 januari

Natuurpunt Waasland Noord Winterwan- deling in het Stropersbos
Ook in de winter is er heel wat natuur en leven in het bos. Eind januari merken wij reeds een pril begin van nieuw leven in het bos. We vertrekken om 14 uur aan café "de Oude statie", buitenstraat 7 te De Klinge. We wandelen ongeveer 2,5 uur. Na de wandeling kan wie dat wenst een kom soep eten in Café "De Oude Statie". Hiervoor moet je echter inschrijven door 2,5 Euro te storten op rekening BE 38 0000 1056 0872 op naam van Natuurpunt Waasland Noord met vermelding winterwan- deling. Info: Etienne Van Den Hende 0494 663725

Donderdag 31 januari

Natuurpunt Scousele ism gemeentebestuur Temse

k a l e n d e r

Info-vergadering paddenoverzet

In 2013 zal de paddenoverzetactie van half februari tot eind maart weer op volle toeren draaien. We hebben een flink aantal mensen nodig in de Scouselestraat om de 3km lange afsluiting 2 maal per dag te controleren, de diertjes uit de emmers te halen en veilig over te brengen. Of misschien wil je wel helpen op Hollebeek of in Tielrode? Heb jij zin om ons gemotiveerd team te versterken? Iedereen is welkom op de infoavond waar je alles te weten komt over de paddentrek, waar er wordt overgezet en hoe er gewerkt wordt.

Locatie Gemeentehuis de Zaat te Temse, 5de verdieping zaal 'De Durme' om 20u.

Meer info: Dirk Meersman 03 711.27.53 of meersman.dirk@skynet.be

WINTERPERIODE, DENK AAN UW TUINVOGELS. VOEDEREN EN NESTKASTEN.

De winter komt langzaam dichterbij. Sneeuw en ijs is leuk voor kinderen en romantische zielen zoals ons. Minder leuk is het voor onze tuinvogels want zowel insecten als bessen en zaden worden schaarser in de natuur. Ook voor het ophangen van nieuwe nestkasten is het nu de ideale periode. Een duurzame, mooie en knusse nestkast in de winter geeft perspectief op bewoning in lente en zomer.

Hoog tijd dus dat we preventief te werk gaan en wat aandacht schenken aan onze gevleugelde vrienden zodat zij ons na de winter terug kunnen gunstig stemmen met hun specifiek gezang en het vangen van insecten in onze habitat.

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede verkoopt diverse artikelen[voedertaartjes, voedercilinders en nestkasten] waar zowel tuinvogels als mensen beter van worden.

- Voedertaartjes per twee in geschenkverpakking 2
- Metalen voedercilinder 9
- Nestkast voor Roodborst 12
- Nestkast voor Boomklever 12
- Nestkast voor Pimpelmees 12
- Nestkast voor Koolmees 12

Zelf afhalen is een mogelijkheid. Er kan ook gratis thuis geleverd worden in gemeenten Lochristi, Wachtebeke en Moerbeke-Waas.

Zoals steeds wordt de opbrengst gebruikt voor de aankoop van nieuwe natuurgebieden in onze streek.

Meer info en bestellen: Mia Van Streydonck, e-mail: vsmia@scarlet.be of tel 0474/435 789 na 17.00u aub.

OVERSTROMINGSGEBIED KRUIBEKE - BAZEL - RUPELMONDE

Op de 1ste zondag van de maand worden er werf-wandelingen georganiseerd, meestal geleid door Barbiërgidsen.

Het overstromingsgebied is nog steeds een werf en wandelingen moeten ter goedkeuring aangevraagd worden aan dienst Waterwegen en Zeekanaal.

De opgeleide gidsen voor het overstromingsgebied hebben zich verenigd in "De Barbiërgidsen" Zie www.barbiërgidsen.be.

Je kan bij hen terecht voor begeleide wandelingen bij info@barbiërgidsen.be.

Zij doen de nodige administratie voor u.

Op zondag 02 december : Sporen zoeken met Freddy Moorthamer en Veerle Heyman

Op zondag 06 januari : Watervogels met Nand Daniëls

Meer info : www.gogkbr.be klik recreatie

Openingsuren van het secretariaat van ABLOvzw:

ablo.waas@gmail.com

tel 03/777 01 58 of 0496 45 06 66

Maandag: tussen 14u en 18u

Dinsdag: tussen 14u en 18u

woensdag: tussen 14u en 18u

Donderdag tussen 14u en 18u

Vrijdag tussen 14u en 17u

Dennenstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

Openingsuren van het secretariaat van

ABLOvzw/ 't groene wasland:

groene.waasland@gmail.com

tel 03/775 19 31 of 0489 803 850

Maandag tussen 14u en 18u

Dinsdag tussen 14u en 18u

Perstraat 88, 9120 Haasdonk.

FONDS DUURZAAM MATERIALEN- EN ENERGIEBEHEER STEUNT LOKALE PROJECTEN TOT MAXIMAAL 2.500 EURO

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer wil duurzame en innovatieve projecten rond materialen- en energiebeheer in Vlaanderen ondersteunen.

Het Fonds is een samenwerking tussen Indaver nv, Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen vzw en het **Actiecomité ter beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever en in het Waasland (Ablo vzw)**.

Een zevende projectoproep wordt nu gelanceerd. De oproep richt zich op projecten die een aantoonbaar, blijvend milieurendement inzake energie- en/of materialenbeheer beogen. Voorkeur gaat daarenboven uit naar projecten die vernieuwend zijn, een multiplicatoreffect hebben en tot stand komen in een innovatief partnerschap.

De oproep richt zich ook dit jaar op **twee categorieën van projecten**: projecten met een **focus ruimer dan het lokale vlak** kunnen een steun van **maximaal 25.000 euro** per project ontvangen, projecten met een **lokale focus** ontvangen **maximaal 2.500 euro** per project.

In het totaal is 150.000 euro beschikbaar.

De specifieke selectiecriteria voor **deze oproep van lokale projecten** vindt u hieronder. Gelieve deze criteria nauwkeurig door te nemen en er zo goed mogelijk rekening mee te houden.

Selectiecriteria

Een actie- of sensibilisatieproject dat leidt tot een beter energie -en/of materialenbeheer

Met een blijvend en concreet milieueffect

Voorkeur gaat uit naar projecten die vernieuwend zijn en een multiplicatoreffect hebben

Dit kan betekenen: Een nieuwe doelgroep bereiken, een nieuwe actie ondernemen (kan ook binnen bestaande activiteit), een partnerschap aangaan (bvb. tussen een vereniging en een gemeente), het uitbreiden van een bestaande actie op een bredere schaal....

steun aan projecten

Mogelijke indieners

Lokale verenigingen (milieu, sport, cultuur enz), jeugdbewegingen, lokale milieuraden, scholen, instellingen, enz...

Hoe uw aanvraag indienen?

Contacteer KBS via 070-233065 of proj@kbs-frb.be. Zij helpen u graag verder.

Koning Boudewijnstichting, Brederodestraat 21, 1000 Brussel.

Uw dossier indienen voor: 11/02/2013

Bekendmaking selectie: 15/05/2013

Ga naar <http://www.kbs-frb.be>

klik op : [U zoekt steun ?](#)

Bij Vraag (financiële) ondersteuning aan
klik je op [Bekijk onze projectoproepen](#)

DOE MEE AAN DE ENERGIE- JACHT EN BESPAAR JAAR- LIJKS MINSTENS 140 EURO

Energie wordt duur en zal in de toekomst nog duurder worden omdat onze fossiele brandstoffen schaarser worden en de impact op ons milieu groot is.

Twee manieren om te besparen op onze energiefactuur:

- De laatste tijd heeft de overheid alle burgers aangezet om eens te controleren of we niet teveel betalen voor onze energie. Op de website van de VREG kan men de V test doen en kijken wie voor je persoonlijk verbruik de goedkoopste leverancier is. Vanuit ABLLO heb ik afgelopen weken voor tientallen mensen de V test gedaan en steeds kwam Ecopower eruit als de beste leverancier gevolgd door Essent groen. De besparingen schommelden tussen 50 en 500 €. Dus zeker de moeite om eens naar de website van de VREG (www.vreg.be) te gaan en de V-test te doen. Tegelijkertijd kan je ook eens checken hoe groen de energie is waarvoor je betaald.
- De zuinigste energie blijft uiteraard nog altijd de energie die je niet verbruikt. Bij het uitvoeren van de V-test valt het me steeds op hoe hoog het energieverbruik van veel mensen is (zowel electriciteit als gas).

Energie besparen verloopt in verschillende stappen:

1. Ontwikkel een energiezuinig gedrag door deel te nemen aan de campagne Energiejacht
2. Aankoop van kleine energiebesparende maatregelen zoals spaar- en ledlampen, radiatorfolie, spaardouchekop, timer, standby killer, tochtstrips
3. Grote energiebesparende maatregelen

doorvoeren zoals dakisolatie, muurisolatie, hoogrendementsglas, aankoop van A++ toestellen

4. Als we dat allemaal gedaan hebben kunnen we misschien eens nadenken om voor de minimale energie die we dan nog verbruiken zonnepanelen te installeren. Het zullen er zeker een pak minder zijn dan wat we nu op veel daken zien liggen.

De campagne Energiejacht van BBL loopt van 1 dec tot 31 maart. Iedere burger kan zich individueel registreren op de website www.energiejacht.be en meedoen. Kijken we echter naar het aantal deelnemers dat zich individueel registreert dan is dit toch bedroevend laag.

Aangezien de provincie Oost-Vlaanderen sedert de campagne energiejacht loopt, enkel nog inschrijft voor de sociale groepen kunnen burgers geen beroep meer doen op de gemeente om begeleid te worden door een energiemeester.

Een energiemeester begeleidt een groep (5-15) mensen die wensen deel te nemen aan de campagne energiejacht.

Daarom heeft ABLLO vzw zich voorgenomen om op te treden als energiemeester van mensen in het Waasland die in groep willen deelnemen aan de campagne energiejacht.

Wil je graag met vrienden, kennissen of familie deelnemen aan de campagne energiejacht neem dan contact op met

jenny.delaet@ugent.be of 03/7770158 en we spreken verder af.

ABLLO vzw

**Zeker van
je buit!**

DE ENERGIEJACHT

**Registreer je op www.energiejacht.be
en bespaar € 140* (of meer) per jaar**

Energie besparen levert geld op.

Wedden dat ook jij een aardig centje kunt verdienen door je energieverbruik op de voet te volgen en de energievreters in huis uit te schakelen?

Registreer je gratis op www.energiejacht.be en bespaar op je energiefactuur.

(*) Gemiddelde besparing van de deelnemers aan de campagne vorig jaar, gebaseerd op een energieprijis van € 0,2/kWh voor elektriciteit en € 0,07/kWh voor aardgas.

Wat is de Energiejacht?

Tijdens de Energiejacht proberen de deelnemers op vier maanden tijd zo veel mogelijk energie te besparen. Deelnemen is gratis en kan via de website www.energiejacht.be. Je kunt er je meterstanden van gas, elektriciteit en water invoeren. Zo ontdek je wat je écht verbruikt en hoeveel je bespaart. Vanaf december ontvang je wekelijks verse energietips. Trouwe deelnemers belonen we met leuke prijzen en interessante kortingen.

Sofie vervangt haar 20 jaar oude microgolfoven.

Marcel registreert zich in enkele rake clicks.

Deze groep deelnemers blijft samen speuren naar energievreters.

Hoe kan ik meedoen?

- 1** Registreer je. Dat kan **vanaf 1 oktober 2012 op www.energiejacht.be**. Ga alvast op zoek naar jouw *energieafrekening van vorig jaar*. Die hebben we nodig om je energiebesparing zo exact mogelijk te berekenen. Niet in huis? Geen probleem, je kunt ze gratis opvragen bij je netbeheerder.
- 2** **Ga naar het startmoment in je gemeente.** Hier krijg je alle verdere informatie over de campagne.
- 3** Trommel vrienden, burens of collega's op om **een groep te vormen** en samen mee te doen aan de Energiejacht. Een ideale manier om elkaar te motiveren en tips uit te wisselen.
- 4** *Voer regelmatig je meterstanden in.* **Het nieuwe jachtseizoen loopt van 1 december 2012 tot 31 maart 2013.** Volg in die periode onze tips en voer liefst wekelijks je meterstanden van gas- en/of elektriciteitsmeter in op www.energiejacht.be.
- 5** **Geniet van je besparing!** Via de handige tool op de site krijg je een direct zicht op je energieverbruik. Je ziet meteen hoeveel je bespaart. Zo merk je wat de besparingstips concreet opleveren. En kun je ze delen met vrienden, burens, collega's of leden uit je vereniging.

De Energiemeester (m/v)

De energiemeester maakt deel uit van een groep en bezorgt je tips om energie te besparen. Hij/zij controleert ook je meterstanden. **De energiemeester krijgt van ons een cursus energiebesparing.**

Wil je zelf graag energie-expert worden en de Energiejacht van jouw groep mee in goede banen leiden?

Mail ons op info@energiejacht.be en volg onze gratis opleiding.

Waarom zou ik meedoen?

1. Je kunt **140 euro (of meer) besparen** op je energiefactuur.
2. Je krijgt **een duidelijk beeld van je persoonlijk energieverbruik.**
3. Je maakt kans op leuke **prijzen** en interessante kortingen.
4. Je ontvangt **wekelijks een verse energietip** tijdens de campagne.
5. Je doet je **CO₂ uitstoot dalen.**

zij doen al mee:

ABLO vzw

vmsw
sociaal wonen mogelijk maken

11.11.11
VECHT MET TOEGEN OMRECHT

Energiejacht
in heel Vlaanderen

Provincie
Oost-Vlaanderen
Voor ieder van ons

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

Dialogo
vzw

ecolife

Met de steun van:

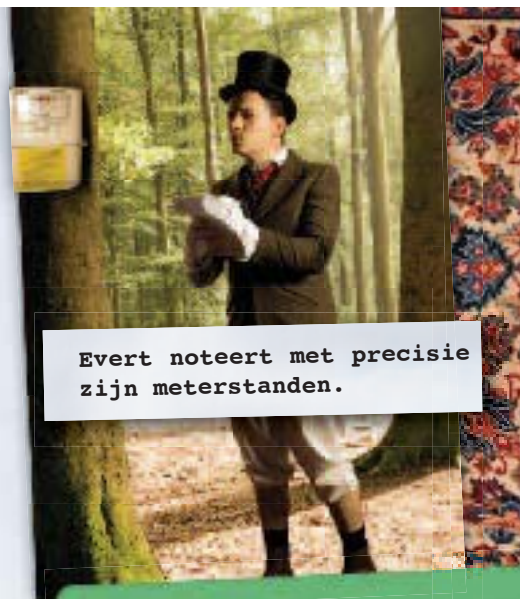
FLUOR
ENERGIE

Home
groep

infrax
eandis

VIESMANN
climate of innovation

INTELLIGENT ENERGY
SOLUTIONS

Evert noteert met precisie
zijn meterstanden.

DOE MEE

Registreer je op
www.energiejacht.be.

Mail naar
info@energiejacht.be of
klop aan bij de milieu-
dienst van je gemeente

Bond Beter Leefmilieu
KOEPSEL VAN MILIEUVERENIGINGEN Vlaanderen...

Steun Bond Beter Leefmilieu op
BE27-523-0801218-73

VU. Danny Jacobs, Tweeherenstraat 47, 1000 Brussel

BAGGERWERKEN DURME STAND VAN ZAKEN

De Sigmawerken in de Durmevallei zijn enkele maanden geleden gestart. Uitgebreide baggerwerken en de aanleg van nieuwe overstromingsgebieden moeten meer ruimte geven aan water en natuur. Op die manier wordt de veiligheid en de natuurlijkheid in de Durmevallei sterk verhoogd. We geven graag een overzicht van de vordering van de werken.

Waterwegen en Zeekanaal (W&Z) is in juni 2012 gestart met het uitbaggeren van de Durme vanaf haar monding in Tielrode. Momenteel is al tweehonderd duizend kubieke meter zand en slib door een baggerschip uit de Durmebedding verwijderd en door een ingenieus buizensysteem naar een zanddepot in het noordelijk deel van den Bunt vervoerd. Deze zanddepot is een reusachtig bekken van enkele hectaren groot waar het zand uit de specie bezinkt. Het overtollige water wordt vervolgens via een pomp opnieuw in de Durme gepompt. Het zand uit de Durme zal vervolgens gebruikt worden om een ringdijk rond een nieuw gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij langsheen de Durme en de Schelde aan te leggen. Door het zand uit de Durme te gebruiken, vermijdt W&Z dat het zand met duizenden vrachtwagenladingen via de weg moet worden aangevoerd. Daardoor kan men de hinder voor de omgeving bij de aanleg van de ringdijk beperken.

De baggerwerken zijn op zich ook nodig omdat door de toenemende verzanding de Durme dreigt dicht te slibben. Door de afdamming van de Durme ter hoogte van Lokeren, de toenemende erosie van landbouwgebieden door de wijzigingen in de bedrijfsvoering (schaalvergroting, andere teelten, en teloorgang van perceelsrandbegroeiing) en grote zandafzetting door de getijdenwerking, is de rivier niet meer in staat om bij hevige regenval het water voldoende snel af te voeren. Dit is momenteel een groot probleem voor de gemeenten Waasmunster, Zele en Lokeren.

Op lange termijn werken Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) samen aan een duurzaam plan voor rivierherstel. Dat plan moet de omgeving van de Durme beveiligen tegen overstromingen én tegelijk de natuur in de vallei herstellen.

Het gebied van de Bunt (Hamme) dat wordt

Moet er nog zand zijn

omgevormd tot gecontroleerd overstromingsgebied omvat momenteel een zeer gevarieerd bos dat in de jaren zeventig een eentonige canada-plantage verving en landbouwgebied. Het Klein Broek dat op het gewestplan - op uitzondering van een kleine zandwinning - integraal is ingekleurd als bosgebied krijgt door het nieuwe Sigma-plan een andere groene bestemming. Ondanks de hoofdbestemming van bos, wordt het Klein Broek momenteel vooral gebruikt als landbouwgebied. Een zeer belangrijke oppervlakte is in gebruik als weiland en als akkergebied. Op de akkers wordt voornamelijk maïs geteeld. Het Groot Broek in Elversele bestaat bijna uitsluitend uit hooiland. Na de ontpoldering van het Klein - en Groot Broek zal er een uitgebreid zoetwarenschor ontstaan. Dergelijk landschapstype is op Europese schaal erg zeldzaam. Ter hoogte van de bestaande sluizen zullen bressen in de dijken worden gemaakt. Men verwacht dat langsheen de bestaande grachten, een nieuw krekensysteem zal ontstaan. Zoetwaterschorren zijn zeer belangrijk voor de rivier doordat ze een sterk zuiverend effect op het water hebben en een ideale kraamkamer vormen voor de vissen. In de rietvelden die zullen ontstaan zullen zeldzame vogelsoorten opnieuw tot broeden komen. We verliezen met de ontpoldering opnieuw grote oppervlakten landbouwgrond, het typisch polderlandschap in het Groot-Broek en fietsers zullen op de linkeroever niet meer vlak langs het water kunnen fietsen, maar anderzijds krijgen we er een grote oppervlakte unieke natuur voor in de plaats.

Momenteel is de eerste fase van de werken afgelopen. De Durme is uitgebaggerd vanaf de monding tot aan de monding van de Vlierbeek in Tielrode (ter hoogte van Roelandts). Bij laag water is de enorme impact van de baggerwerken duidelijk te zien. De rivier is er bij laag water vele malen breder dan in het ongebaggerd gedeelte. Dat de baggerwerken absoluut noodzakelijk zijn blijkt uit het feit dat bij laag water de bodem duidelijk zichtbaar wordt. Het lijkt wel alsof de Durme dan leegloopt. In het Klein Broek is het bekken waarin de baggerspecie van het gedeelte tussen de Vlierbeek in Tielrode en de MIRA-brug ontwaterd zal worden, bijna afgewerkt.

De baggerwerken in de Durme moeten in 2014 afgewerkt zijn.

Sigma plan

Het baggerschip 'Ouisseham' van Ghent Dredging is uitgerust met een reusachtige draaiende snijkop en heeft sinds juni 2012 al tweehonderd duizend kubieke meter zand uit de Durme gehaald.

De baggerspecie wordt door het schip opgezogen en via vlottende buizen naar de zandstock in de Bunt (Hamme) gepompt.

Voor het transport van de baggerspecie in de Durme gebruikt men flexibele buizen die met een metalen kraag aan elkaar gemonteerd worden. Op die manier bekomt men een flexibel, drijvend transportsysteem.

Op land volstaan de gewone metalen buizen. Door deze pijpleiding wordt de baggerspecie tot achteraan in de zanddepot geleid. De baggerspecie wordt opgespoten in het bekken en men laat daar het zand bezinken.

Het zand, dat ontwaterd wordt, wordt gebruikt voor de aanleg van nieuwe binnendijken. Hierdoor kan wegtransport vermeden worden en wordt de hinder voor de omgeving beperkt.

Wanneer het zand is bezonken, pompt men het overtollige water met een krachtige pomp doorheen de Durmedijk terug in de rivier.

Moet er nog zand zijn

De impact van de baggerwerken is duidelijk te zien. Op de plaats waar gebaggerd werd is de Durme bij laag water vier keer breder dan in het ongebaggerd gedeelte.

Klein Broek Elversele, met op de achtergrond het zanddepot. Ter hoogte van de ontwateringssluizen komt er een bres in de dijk. Het grachtenstelsel zal de basis vormen van het nieuwe krekenstelsel in de schorren die na de ontpoldering zullen ontstaan.

De Durme ter hoogte van de Vlierbeek te Tielrode. Er wacht nog een enorme hoeveelheid slib om verwijderd te worden.

De noodzaak voor baggeren is op deze foto duidelijk te zien. Bij laag water loopt de Durme bijna leeg. De golven verraden dat het water nog net over de bodem schuurt.

De aanleg van het bekken in het Klein Broek in Elversele nadert zijn voltooiing. In dit bekken zal de baggerspecie uit de Durme tussen de Vlierbeek en de Mira-brug ontwaterd worden. Maisakkers en weiden zullen op termijn verdwijnen. Zolang de ontpoldering echter niet start, kunnen de landbouwers hun gronden blijven gebruiken.

De verzanding in de Durme neemt gigantische proporties aan. Ter hoogte van de Mira-brug vormt zich een grote zandbank achter het staketsel van de brug.

Sigma plan

Laag water op de Durme ter hoogte van de brug van de N-41.

Wanneer het zand is bezonken, pompt men het overtollige water met een krachtige pomp doorheen de Durmedijk terug in de rivier.

EERSTE FIETSSNELWEG VOOR E-BIKES NIET DOOR HET WAASLAND

De eerste route voor e-bikes of elektrische fietsen loopt door Denemarken en Duitsland. Het is een traject van **630 kilometer** dat van **Kopenhagen naar Berlijn** voert en in Denemarken de eilanden Seeland, Møn en Lolland-Falster verbindt. Onderweg zijn er bijna **zestig speciale laadstations**

Samen op de e-bike een route volgen met over vele honderden kilometers overal oplaadstations, dat kan nu van Kopenhagen naar Berlijn en vice-versa

Met deze bijzondere nieuwe route zijn Oostelijk Denemarken en de Duitse deelstaat Mecklenburg-Vorpommern de eerste regio's in de wereld die toeristen een vakantie kunnen aanbieden met oplaadpunten voor elektrische fietsen langs de gehele route.

Samenwerking

De route, die gemakkelijk in etappes is te verdelen, kwam tot stand door een nauwe samenwerking tussen de organisaties VisitEastDenmark, Tourismus-Marketing Brandenburg en de deelstaat Mecklenburg-Vorpommern. VisitEastDenmark richt zich al geruime tijd op mensen die geïnteresseerd zijn in actieve natuurbeleving.

Toekomstkansen

Mede door de snelle groei van het aantal elektrische fietsen zien de partners in dit project in de ontwikkeling van speciale routes voor deze, vooral door senioren gebruikte, voertuigen goede kansen voor de toekomst.

zie ook: www.visiteastdenmark.com
en www.visitdenmark.nl/fietsen

ABLLO vzw

ENKELE ABLLO-KLEMTONEN VOOR BEHOUD VAN OPEN RUIMTE IN BEVEREN : 2013-2018

1) Beperking van de parallelwegen langs de E17:

De burgemeesters willen de (Sint-Niklase) parallelwegen langs de E17 aanleggen tot aan de Kruibekesteenweg. ABLLO pleit ervoor om die parallelwegen zo beperkt mogelijk aan te leggen. Van Sint-Niklaas tot hoogstens Haasdonk, maar niet tot de Kruibekesteenweg.

Te brede parallelwegen
langs E17 beperken

2) De verbinding tussen de N70 en de E34 als laatste schakel aan te leggen.

Het plan der burgemeesters is een plan voor de betere afwikkeling van het lokale Wase verkeer. Geen plan dus om (ongewenste) doorgaande verkeersstromen vanaf de E17 via de N70 richting de Liefkenshoehtunnel en de Waaslandhaven te loodsen. en omgekeerd. Dit staat uitdrukkelijk in hun studie.

ABLLOvzw pleit ervoor de verbinding tussen de N70 en de E34 als laatste schakel aan te leggen (en enkel als uit een geactualiseerde studie blijkt dat die verbinding echt nodig is).

Wase open Ruimte

3) Beperking van grote druppels aan de zuidzijde van de E34

(zie figuur onder)

ABLLOvzw vraagt geen aanleg van (te) grote druppels aan de zuidzijde van de E34 omdat:

Zo de symbolische E34 grens [verder] wordt overschreden.

Dit meer grondinname vergt

Zo de Beverse en Melseelse polders veel dieper worden ingesneden

Er zo veel kwaliteitsverlies ontstaat op vlak van (landschappelijk) uitzicht, geluid, open ruimtegevoel, lichthinder, ...

DUS:

Geen uitbreiding van de zuidelijke lus van de aansluiting R2/E34. Het vergroten van die druppel vermindert onder meer de waarde van Singelberg als monument in de Beverse polder.

De 50 km/uur optie kan behouden worden. Een grotere snelheid op een grotere lus betekent geen tijdsvoordeel voor de gebruikers. Een verbreding van de binnenlus naar 2 rijstroken ipv 1 kan ook een oplossing betekenen voor momenteel soms voorkomende filevorming.

Geen te grootschalig nieuw complex (druppel) ter hoogte van Stenengoot

Hier geen druppel, die diep in het landschap snijdt. Het is trouwens een primair wegtype. ABLLOvzw vraagt om een alternatief te zoeken dat rekening houdt met deze bezwaren op vlak van ruimte, landschap, leefkwaliteit.

4) Andere dreigingen

De glastuinbouwzone, de grote ring, Saeftinghedok,... komen in een volgend nummer aan bod.

ABLLO vzw

**UITSPRAAK RAAD VOOR
VERGUNNINGSBETWISTINGEN
PURE KAFKA**

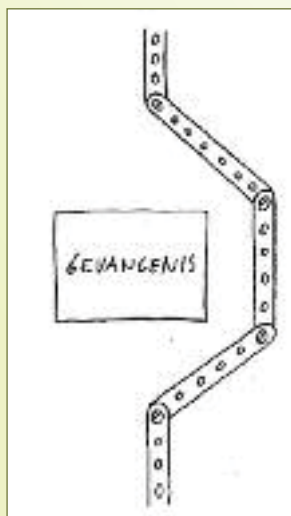
23 oktober 2012

Kastje Muur Gevangenis

Er wordt een federale gevangenis gebouwd midden op het Meccano tracé. Hiervoor is een Vlaamse bouwvergunning afgeleverd. Zonder een Europees voorgeschreven MER screening. Die MER screening is het moment waarop je zaken kunt aankaarten, bijvoorbeeld: "u saboteert met uw gevangenis een alternatief in een ander Europees MER onderzoek" (het Meccano tracé). Wat Vlaamse administraties wisten, maar wat Vlaamse politici hebben genegeerd.

Klaag je bij Vlaanderen, dan zeggen ze "het is een federale gevangenis". Klaag je bij België, dan zeggen ze "Vlaanderen heeft ons een vergunning gegeven". Als twee jaar vragen op voorhand voor 48 meter redelijkheid (opschuiven van de nog niet gebouwde gevangenis) niets uithaalt, dan moet je procederen.

Omdat dit Vlaanderen/België is, moet je procederen op ieder onderdeel van een vergunningsprocedure en bij iedere mogelijke rechtbank. Anders ben je blijkbaar niet echt begaan met je klacht. Wat zeggen die rechtbanken nu: "wij zijn niet bevoegd, u bent bij het

verkeerde adres" en "u klaagt het verkeerde stukje van de vergunningsprocedure aan". Met andere woorden "u moet bij de andere rechtbank zijn, niet bij mij". Vrij vertaald: "daar durf ik niets over te zeggen".

Kastje. Muur. Ondertussen is er letterlijk dag en nacht gebouwd om toch maar op tijd het voldongen betonnen feit te hebben.

Als geen enkele Belgische rechtbank bevoegd is, dan is er rond bouwvergunningen geen enkele rechtszekerheid en kun je bouwen wat je wil, waar je wil. Als dat niet goed uitkomt. Maar, beste burger: als u geen politicus in uw zak hebt: probeer het dan vooral niet zelf.

Ondertussen ligt dit slecht stukje theater ook te wachten op een Europese uitspraak, want het gaat tenslotte om Europese wetten. Als Europa nu ons land veroordeelt, wat zegt dat dan over onze politiek en onze rechtbanken?

Ik weet al wat de politici gaan zeggen: "onverantwoorde burgers blokkeren alles". Of "we leven in BANANA land". Of "die actiegroepen kosten ons handenvol geld".

Geen van die heren van teflon en beton zal zeggen "Onze berekende arrogantie kost ons niets, alleen maar belastingsgeld. Wetten zijn voor burgers".

Een meer genuanceerde persmededeling van stRaten-generaal (van Manu Claeys en Peter Verhaeghe) kan je vinden op :

www.ademloos.be bij zoeken tik je "gevangenis" in

ABLLO vzw

NIEUWE RUIMTE IN ANTWERPEN ?

Op 30 september konden mensen van Antwerpen en omgeving komen **picknicken** in de buurt van het Middelheimpark. Op zich niets bijzonder, behalve het feit dat daaronder de autosnelweg E19 loopt.

En daarover ging het !!

Ademloos en stRaten-generaal opperen al jaren dat het BAM-tracé dat de Antwerpse ring moet sluiten geen goede oplossing is voor de mobiliteit en de gezondheid van de omwonenden. Zij stellen een alternatieve route voor (het Meccanotracé) die meteen de mogelijkheid biedt een groot stuk van de ring te overkappen en er oa een groene zone op aan te leggen. En om dit nogmaals onder de aandacht te brengen organiseerden ze een **pick-**

nick bovenop de Craeybeckxtunnel.

Zie ook www.ademloos.be

Wij geven een picknick

ingang Craeybeckxtunnel (E19)
met daarboven

Deze zone kan ook worden overkapt tot Merksem (6km) als het Meccanotracé wordt gekozen. Maar NIET als men vasthoudt aan BAM! En het totale prijskaartje valt enorm mee!!

Is nu overkapte zone met groen, sportvelden, [zieken-]huizen, ...

'T GROENE WAASLAND

Hoofredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51

Fortenstraat 99 - 9250 Waasmunster

Boekhouding Maarten Geeraerts - tel 03/234 08 13

Klingedijkstraat 37A, 9170 Sint-Gillis

IBAN BE64 0001 7098 7152

BIC BPOT BE B1

Vormgeving en coördinatie: Apple Maria Van de Vyver Apple

Apple Gilbert Cant 03/775 1931 Apple

e-mail : groene.waasland@gmail.com

Abonnement 7 EURO Oplage 1400 exemplaren

't groene waasland verschijnt in januari,
maart, mei, september en november.

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift 't groene waasland kan dit

* door **7 EURO** over te schrijven naar 't groene waasland op IBAN **BE64 0001 7098 7152**
met vermelding abonnement 't groene waasland 2012

en is dan tevens 'toegetreten' lid van de regionale vzw ABLLO.

* of via een contactadres van één of andere vereniging, die U vindt op de vorige bladzijde

Inhoud:

2	...Woordje hoofredacteur	Dirk Hylebos
3	...Het kerkhof gekoesterd door de herfst	Ons Streven
4	...Hoe de bevolking betrekken bij ruimtelijke ordening?	Ons Streven
6	...Dag van de Trage Weg	Natuurpunt Scousele
7	...Kleineige feesten	Natuurpunt Scousele
8	...Kersverse CVN natuurgidsen in het Waasland	CVN
9	...Wat, waar en waarom ??	ABLLOvzw
9	...Energiemeesters gezocht voor de energiemobiel	ABLLO vzw
11	...Opening van de Vaag op 20 oktober 2012	Natuurpunt zuid-Waasland
12	...In Memoriam Gilbert Keereman	Natuurpunt zuid-Waasland
14	...Halfnatte daguitstap Hamme-Bornem	Ons Streven
15	...kalender	
18	...Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer steunt lokale projecten tot maximaal 2.500 euro	ABLLO vzw
19	...Doe mee aan de energiejacht en bespaar jaarlijks minstens 140 euro	ABLLO vzw
24	...Baggerwerken Durme	Ons Streven
28	...ABLLO-Klemtonen voor behoud van open ruimte in Beveren : 2013-2018	ABLLO vzw
29	...Uitspraak Raad voor Vergunningsbetwistingen pure Kafka	ABLLO vzw
30	...Nieuwe ruimte in Antwerpen ??	ABLLO vzw

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift, 32ste jaargang - nr 5; november 2012 - nr 177

verantwoordelijke uitgever : Willy Van Overloop, Eikenlaan 13, 9111 Belsele

REDACTIE : Liliane Verbeke, Marc Temmermans, Jenny De Laet, Alex Zellien, Michaël Crapoen, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.

Alle teksten voor het volgend nummer moeten binnen zijn **vòòr 25 december 2012** bij Gilbert Cant
tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com